

ਅਪੀਲੇਟ ਸਿਵਲ

ਬਾ ਅਦਾਲਤ ਦਯਾ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਮਹਾਜਨ, ਜੇ.

ਨੱਥੂ ਅਤੇ ਹੋਰ, - ਅਪੀਲਕਰਤਾ।

ਬਨਾਮ

ਪੂਰਨ ਅਤੇ ਹੋਰ, - ਜਵਾਬਦਾਤਾ।

ਨਿਯਮਤ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਨੰ. 1764 ਆਫ 1961.

ਪੰਜਾਬ ਵਿਲੇਜ ਕਾਮਨ ਲੈਂਡਜ਼ (ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ) ਐਕਟ (1961 ਦਾ XVIII)-ਐੱਸ. 3-ਸ਼ਮੀਲਾਟ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਅਰਥ ਅਤੇ ਦਾਇਰਾ--ਨਿਰਧਾਰਨ ਲਈ ਮਿਤੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ-ਕੀ 9 ਜਨਵਰੀ, 1954 ਜਦੋਂ 1954 ਦਾ ਐਕਟ। ਲਾਗੂ ਹੋਇਆ ਸੀ ਜਾਂ 4 ਮਈ, 1961, ਜਦੋਂ 1961 ਦਾ ਐਕਟ 18 ਲਾਗੂ ਹੋਇਆ ਸੀ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿਲੇਜ ਕਾਮਨ ਲੈਂਡਜ਼ (ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ) ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 3 ਨੂੰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। (1961 ਦਾ 18) ਇਹ ਐਕਟ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਧਾਰਾ 2 ਦੀ ਧਾਰਾ (ਜੀ) ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸ਼ਾਮਲਾਤ ਦੇਹ ਹਨ। ਇਹ ਅੱਗੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸ਼ਮੀਲਤ ਦੇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਸਾਰੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਜੋ ਕਿ ਧਾਰਾ 2 ਦੀ ਧਾਰਾ (ਜੀ) ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸ਼ਮੀਲਤ ਦੇਹ ਹਨ। ਸ਼ਮੀਲਟ ਕਾਨੂੰਨ, ਸੈਕਸ਼ਨ 2 (ਐੱਚ) ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਨੁਸਾਰ, ਪੰਜਾਬ ਵਿਲੇਜ ਕਾਮਨ ਲੈਂਡਜ਼ (ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ) ਐਕਟ, 1953 (1954 ਦਾ I) ਹੈ। ਉਪ-ਧਾਰਾ ਸੰਭਾਵੀ ਅਤੇ ਪਿਛਾਖੜੀ ਦੋਵੇਂ ਹੈ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 2(ਜੀ) ਨੂੰ 1954 ਦੇ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਉਸ ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਕਿਹੜੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਸ਼ਾਮਲਾਟ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਹਨ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸਮਾਂ ਜਦੋਂ 1954 ਐਕਟ ਜਾਂ 1961 ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਸ਼ਮੀਲਟ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ, 9 ਜਨਵਰੀ, 1954, ਸ਼ਮੀਲਟ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 2 ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। h) (1954 ਦਾ ਐਕਟ I) ਨਾ ਕਿ 4 ਮਈ, 1961, 1961 ਐਕਟ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ।

ਸ਼੍ਰੀ ਮੋਹਨ ਲਾਲ ਜੈਨ, ਸੀਨੀਅਰ ਸਬ-ਜੱਜ, ਰੋਹਤਕ, ਮਿਤੀ 21 ਅਕਤੂਬਰ, 1961, ਦੀ ਵਧੀਕ ਅਪੀਲੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਸ਼੍ਰੀ ਕੇ.ਡੀ. ਮੋਹਨ, ਸਬ-ਜੱਜ, ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ, ਸੋਨੀਪਤ, ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਤੋਂ ਨਿਯਮਤ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ, ਮਿਤੀ 28 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1961, ਜਿਸ ਨੇ ਮੁਦਈ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਥਾਈ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ,

ਜਿਸ ਨਾਲ ਮੁਦਈਆਂ ਦੇ ਪਸ਼ੂਆਂ ਨੂੰ ਚਰਾਉਣ ਅਤੇ ਵਿਵਾਦ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਤੋਂ ਸੁੱਕੀ ਬਾਲਣ ਦੀ ਲੱਕੜ ਲੈਣ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਹੋਰ ਕਾਸ਼ਤ ਕਰਨ ਦੇ ਮੁਦਈ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਜਮਾਂਬੰਦੀ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀਆਂ ਪੀ. 1 ਤੋਂ ਪੀ. 7 ਵਿੱਚ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇੰਤਕਾਲ ਦੀ ਕਾਪੀ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ। ਡੀ. 1, ਆਦਿ.

ਐਚ ਐਲ ਸਰੀਨ, ਵਕੀਲ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ।

ਯੂ.ਡੀ. ਗੋਰ, ਐਡਵੋਕੇਟ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ।

ਫੈਸਲਾ

ਮਹਾਜਨ, ਜੇ.-ਇਹ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਸੀਨੀਅਰ ਸੁਬਾਰਡੀਨੇਟ ਜੱਜ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਰੋਹਤਕ, ਅਪੀਲ 'ਤੇ ਸੁਬਾਰਡੀਨੇਟ ਜੱਜ 1st ਕਲਾਸ, ਸੋਨੀਪਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਉਲਟਾਉਂਦੇ ਹੋਏ, ਮੁਦਈ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

ਮੁਦਈ ਇਹ ਇਲਜ਼ਾਮ ਲੈ ਕੇ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਆਏ ਸਨ ਕਿ ਜਿਸ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਵਿਵਾਦ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਮੰਨਿਆ, 45 ਕਨਾਲਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ 10 ਮਰਲੇ ਪਨਾਸ ਬਾਈਬਨ ਦੀ ਸ਼ਾਮਲਾਤ ਹੈ। ਪਰਮਾਨੰਦ। ਬਦਰੋ, ਬੋਲਾ ਅਤੇ ਰਾਇਣ ਅਤੇ ਖੁਲਸ ਕ੍ਰਿਪਾ ਅਤੇ ਜਤੀ। ਵਜੀਬ-ਉਲ-ਅਰਜ਼ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਚਰਾਉਣ ਲਈ ਰਾਖਵਾਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਅੱਗੇ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰਾਖਵੀਂ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਤੋੜਿਆ ਜਾਂ ਵੰਡਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਵੇਗਾ। ਕਿਉਂਕਿ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਜੋ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਸਬੰਧਤ ਪੈਨਾਂ ਦੇ ਮਾਲਕ ਹਨ, ਨੇ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਤੋੜਨ ਦੀ ਧਮਕੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, ਮੌਜੂਦਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਮਾਲਕਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਜੀਬੁਲ-ਆਰਜ਼ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਤੋੜਨ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਦਖਲ ਦੇਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਦੇ ਹੁਕਮ ਲਈ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੁਦਈ ਦੇ ਆਪਣੇ ਪਸ਼ੂਆਂ ਨੂੰ ਚਰਾਉਣ ਜਾਂ ਸੂਟ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਤੋਂ ਬਾਲਣ ਦੀ ਲੱਕੜ ਚੁੱਕਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ। ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਵਿਵਾਦ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਪਿੰਡ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪਸ਼ੂਆਂ ਨੂੰ ਚਰਾਉਣ ਲਈ ਰਾਖਵੀਂ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕੁਝ ਹਿੱਸਾ ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਮਾਲਕਾਂ ਦੀ ਵਾਸਤਵਿਕ ਕਾਸ਼ਤ ਵਿਚ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੁਕਮਨਾਮੇ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਾਂਭਣਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਸੀਮਾ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਸਮੇਤ ਕਈ ਹੋਰ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵੀ ਉਠਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਦੇਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਹੇਠਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਕੋ ਇਕ ਸਵਾਲ ਪੰਜਾਬ ਵਿਲੇਜ ਕਾਮਨ ਲੈਂਡਜ਼ (ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ) ਐਕਟ 18 ਦੀ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ 1961. ਹੇਠਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੀ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਵਾਦ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2

(ਜੀ) ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸ਼ਾਮਲੀਤ ਜ਼ਮੀਨ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੁਦਈ ਡਿਕਰੀ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ। ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਜੋ ਮਾਲਕ ਹਨ ਅਤੇ ਹੇਠਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹਨ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਆਏ ਹਨ।

ਹੁਣ ਤੱਕ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਹੁਣ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਸਬੰਧਤ ਪਾਨਾਂ ਅਤੇ ਖੁੱਲਾਂ ਦੀ ਸ਼ਾਮਲਾਤ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਪਿੰਡ ਦੇ ਵਜ਼ੀਬ-ਉਲ-ਅਰਜ਼ ਵਿੱਚ ਚਰਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਰਾਖਵਾਂ ਸੀ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚੋਂ 45 ਕਨਾਲ 10 ਮਰਲੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਹੁਣ ਕੋਈ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰਨਗੇ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਮਾਲਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਵੇਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਕਿ ਵਿਵਾਦ ਵਾਲੀ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਜ਼ਮੀਨ ਸਾਉਣੀ 1952 ਤੋਂ ਹਾੜੀ 1960 ਤੱਕ ਮਾਲਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਾਸ਼ਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਜੋ ਵੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਕਾਸ਼ਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਉਹ ਬੰਜਰ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਸਮੇਂ ਜਾਂ ਤਾਂ ਛੱਪੜ ਜਾਂ ਚਰਾਉਣ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਹੈ।

ਹੇਠਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸ਼ਾਮਲਾਤ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਉਸ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅੰਤਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜੋ ਮਾਲਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਾਸ਼ਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2(ਜੀ) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਸ਼ਾਮਲਾਤ ਦੇਹ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ, ਭਾਵ ਮਾਲਕਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਇਹ ਐਕਟ ਲਾਗੂ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਭਾਵ 4 ਮਈ, 1961 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਸਮੇਂ ਜੋ ਵੀ ਜ਼ਮੀਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਾਸ਼ਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਉਹ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸੈਕਸ਼ਨ 2(ਜੀ) ਦੀ ਧਾਰਾ (v) ਦੁਆਰਾ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਜਵਾਬਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਸਿਰਫ਼ ਸ਼ਾਮਲਾਤ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਹੀ ਹਨ ਜੋ 8 ਜਨਵਰੀ, 1954 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਲੇਜ ਕਾਮਨ ਲੈਂਡਜ਼ (ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ) ਐਕਟ, 1953 ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਾਸ਼ਤ ਅਧੀਨ ਲਿਆਂਦੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2(ਜੀ) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲਾਤ ਦੇਹ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਖੇਤੀ ਅਧੀਨ ਲਿਆਂਦੀ ਗਈ ਕੋਈ ਵੀ ਜ਼ਮੀਨ ਇਸ ਲਈ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ।

ਸਬੰਧਤ ਦਲੀਲਾਂ ਦੀ ਕਦਰ ਕਰਨ ਲਈ ਦੋਵਾਂ ਐਕਟਾਂ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨਾ ਉਚਿਤ ਹੋਵੇਗਾ। ਪੰਜਾਬ ਵਿਲੇਜ ਕਾਮਨ ਲੈਂਡਜ਼ (ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ) ਐਕਟ 1953, 1954 ਦਾ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ 1, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, 8 ਜਨਵਰੀ, 1954 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲਾਤ ਦੇਹ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸੈਕਸ਼ਨ 3 ਵਿੱਚ

ਜੋ ਇਹਨਾਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ ਇਸ ਵਿੱਚ ਨਿਯਤ ਹੈ। ਪੰਚਾਇਤ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਮਾਲਕੀਅਤ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲਤ ਦੇਹ ਅਤੇ ਅਬਾਦੀ ਦੇਹ :-

[ਉਸ ਦੀ ਪ੍ਰਭੂਤਾ ਨੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 3 ਪੜ੍ਹਿਆ ਅਤੇ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ:]

ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਜੋ ਇਹਨਾਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ ਕੁਝ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਕੁਝ ਕਬਜ਼ੇ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ: -

[ਉਸ ਦੀ ਪ੍ਰਭੂਤਾ ਨੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 5 ਪੜ੍ਹਿਆ ਅਤੇ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ:]

ਇਸ ਐਕਟ ਨੂੰ 1961 ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਲੇਜ ਕਾਮਨ ਲੈਂਡਜ਼ (ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ) ਐਕਟ 18 ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਸ਼ਾਮਲਤ ਦੇਹ ਨੂੰ ਇਹਨਾਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 2(ਜੀ) ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ:-

[ਉਸ ਦੀ ਪ੍ਰਭੂਤਾ ਨੇ ਭਾਗ 2(ਜੀ) ਪੜ੍ਹਿਆ ਅਤੇ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ:]

ਸ਼ਮੀਲਾਟ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਸੈਕਸ਼ਨ 2(h) ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ:-

(1) ਉਸ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜੋ 1 ਨਵੰਬਰ, 1956 ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ, ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ, ਪੰਜਾਬ ਵਿਲੇਜ ਕਾਮਨ ਲੈਂਡਜ਼ (ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ) ਐਕਟ, 1953 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ।

ਅਪੀਲ ਵਿਚ ਇਕੋ-ਇਕ ਵਿਵਾਦ ਧਾਰਾ 3 ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਪੂਰੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਧਾਰਾ 4 ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਕਰਨਾ ਵੀ ਉਚਿਤ ਹੋਵੇਗਾ। ਸੈਕਸ਼ਨ 3 ਅਤੇ 4 ਇਹਨਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਹਨ: -

[ਉਸ ਦੀ ਪ੍ਰਭੂਤਾ ਨੇ ਭਾਗ 3 ਅਤੇ 4 ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਿਆ:]

ਸੈਕਸ਼ਨ 8 ਘੱਟ ਜਾਂ ਘੱਟ ਉਸੇ ਤਰਜ਼ 'ਤੇ ਹੈ ਜੋ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਹੈ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਵੱਲ ਵਾਪਸ ਆਉਂਦੇ ਹੋਏ ਇਹ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਜਿਸ ਬਿੰਦੂ ਲਈ ਦ੍ਰਿੜਤਾ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਉਹ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਛੋਟਾ ਹੈ। ਦੋਵੇਂ ਧਿਰਾਂ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਸਹਿਮਤ ਹਨ ਕਿ ਵਿਵਾਦ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ 8 ਜਨਵਰੀ, 1954 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸ਼ਾਮਲਤ ਪੰਨਾ ਜਾਂ ਥੋਲਾ ਸੀ, ਅਤੇ 1954 ਦੇ ਐਕਟ ਨੇ ਇਹ ਪੰਚਾਇਤ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਇਹ ਸਿਰਫ 1961 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਐਨਏਕ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਸ਼ਾਮਲਤ ਦੇਹ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 2(ਜੀ) ਦੇ ਅੰਤਮ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹੈ, ਕਿ ਵਿਵਾਦ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਪੰਚਾਇਤ ਦੇ ਕੋਲ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਹ ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਮਾਨਯੋਗ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ 1961 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 (ਜੀ) ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜੀ ਜ਼ਮੀਨ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਢੁਕਵਾਂ ਸਮਾਂ ਹੈ। ਜਦੋਂ 1961 ਐਕਟ ਲਾਗੂ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜੋ ਵੀ ਜ਼ਮੀਨ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਉਹ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੰਚਾਇਤ

ਕੋਲ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਦੇ ਹੱਕ, ਸਿਰਲੇਖ ਅਤੇ ਹਿੱਤ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਣਗੇ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਮਾਨਯੋਗ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਇਸ ਮਕਸਦ ਲਈ ਢੁਕਵਾਂ ਸਮਾਂ ਉਹ ਸਮਾਂ ਹੈ ਜਦੋਂ 1954 ਐਕਟ ਲਾਗੂ ਹੋਇਆ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਵਿਵਾਦ 1961 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਦੇ ਸਹੀ ਅਰਥਾਂ ਅਤੇ ਦਾਇਰੇ ਦਾ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 3 1961 ਦੇ ਐਕਟ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸੈਕਸ਼ਨ 2 ਦੇ ਕਲਾਜ਼ (ਜੀ) ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਪਰ ਇਹ ਇਸ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ "ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸ਼ਮੀਲਟ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਉਹਨਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜੋ ਧਾਰਾ 2 ਦੀ ਧਾਰਾ (ਜੀ) ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ"। ਸ਼ਮੀਲਟ ਕਾਨੂੰਨ ਧਾਰਾ 2(h) ਵਿੱਚ ਇਸਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਨੁਸਾਰ 1954 ਦਾ ਐਕਟ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਸੰਭਾਵੀ ਅਤੇ ਪਿਛਾਂਹ-ਖਿੱਚੂ ਦੋਵੇਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਨਾਲ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਾਮਲਾਤ ਦੇਹ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ 1961 ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗੀ, ਪਰ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਇੱਥੇ ਨਹੀਂ ਰੁਕਦੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਅੱਗੇ ਜਾ ਕੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 2(ਜੀ) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲਾਤ ਦੇਹ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ 1954 ਦੇ ਐਕਟ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਸਮਝੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਉਪਬੰਧ ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ 2(ਜੀ) ਨੂੰ 1954 ਦੇ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਕਿ ਉਸ ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਕਿਹੜੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਸ਼ਾਮਲਾਤ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਹਨ।

ਇਹ ਮੈਨੂੰ ਧਾਰਾ 3 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਵੱਲ ਲੈ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਮਾਨਯੋਗ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 2 (ਜੀ) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲਾਤ ਦੇਹ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। 1954 ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਿਹੜੀ ਜ਼ਮੀਨ ਸ਼ਾਮਲਾਤ ਦੇਹ ਹੈ, ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ। ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੁਝ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ਾਮਲਾਤ ਦੇਹ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਹ ਜ਼ਮੀਨਾਂ 1954 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪੰਚਾਇਤ ਕੋਲ ਸਨ, ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਇਸ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ 1954 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਉਹ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਹੀ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਵੈਸਟਿੰਗ ਅਤੇ ਇਸਲਈ, 1961 ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਹੋਰ ਵਿਨਿਵੇਸ਼ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 3(2) ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 2 (ਜੀ) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲਾਤ ਦੇਹ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ 1961 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3(1) ਦੁਆਰਾ 1954 ਦੇ ਐਕਟ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮੇਰੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦਲੀਲ ਪੂਰੀ

ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸਮਰਥ ਜਾਪਦੀ ਹੈ। ਧਾਰਾ 3 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (2) ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਜ਼ਮੀਨ 1954 ਦੇ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਪੰਚਾਇਤ ਕੋਲ ਸੀ ਪਰ ਅਜਿਹੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲਾਤ ਦੇਹ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੁਆਰਾ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 2 (ਜੀ) ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਸਾਰੇ ਅਧਿਕਾਰ, ਸਿਰਲੇਖ ਅਤੇ ਹਿੱਤ 1961 ਐਕਟ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੰਚਾਇਤ ਬੰਦ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰ, ਸਿਰਲੇਖ ਅਤੇ ਵਿਆਜ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਮਿਲ ਜਾਣਗੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਉਹ 1954: ਐਕਟ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ ਨਿਹਿਤ ਸਨ। ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੇ ਸਾਦੇ ਅਰਥਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 2(ਜੀ) ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲਾਤ ਦੇਹ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਕੇ। 1954 ਦੇ ਐਕਟ ਵਿੱਚ 1961 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਕੁਝ ਵਿਗਾੜ ਹਨ। ਵਾਪਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਸਨ। ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਕਿਸਮ ਦੀਆਂ ਸ਼ਾਮਲਾਤ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੁਝ ਸ਼ਾਮਲਾਤ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਜੋ 1954 ਦੇ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਪੰਚਾਇਤ ਕੋਲ ਸਨ, ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਜੋ ਉਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਬਾਹਰ ਰੱਖੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਨਿਹਿਤ ਹੋ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਕਾਰਨ ਇਸ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਅਤੇ ਬੇਦਖਲੀ ਦਾ ਪਿਛਲਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੋਵੇਗਾ, ਅਤੇ ਨਿਹਿਤ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰੇਗਾ। ਇਸੇ ਕਾਰਨ ਧਾਰਾ 3(2) ਅਤੇ ਧਾਰਾ 4 ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਧਾਰਾ 3(2) ਸ਼ਾਮਲਾਤ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਪੰਚਾਇਤ ਨੂੰ ਵੰਡਦੀ ਹੈ ਜੋ 1961 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਅਰੰਭ ਤੋਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਨਿਯਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਸੀ ਜਦੋਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 4 ਪੰਚਾਇਤ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲਾਤ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਨਾਲ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜੋ 1961 ਦੇ ਅਰੰਭ ਤੋਂ 1954 ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਇਸ ਵਿੱਚ ਨਿਯਤ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਐਕਟ ਹਾਲਾਂਕਿ 1961 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2(ਜੀ) ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਕਾਰਨ 1954 ਦੇ ਐਕਟ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ 1961 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3(2) ਅਤੇ ਧਾਰਾ 4(1) ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਨਿਵਾਸ ਜਾਂ ਵਿਨਿਵੇਸ਼ ਨੂੰ ਪਿਛਾਖੜੀ ਨਾ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹਨਾਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦਾ ਇਸ ਸਵਾਲ ਨਾਲ ਕੋਈ ਲੈਣਾ-ਦੇਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 2(ਜੀ) ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਸ਼ਮੀਲਟ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਕਿਸ ਸਮੇਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਉਹ: ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ 1954 ਐਕਟ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਧਾਰਾ 3(1) ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਤੋਂ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਅਟੱਲ ਹੈ। ਇਹ ਸਵਾਲ ਕਿ 1954 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਕਿਹੜੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਸ਼ਾਮਲਾਤ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਹਨ, ਜਿਸ ਦਾ 1961 ਦਾ ਐਕਟ ਜਾਰੀ ਹੈ, ਇੱਕ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਸ਼ਾਮਲਾਤ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਕਦੋਂ ਹੋਣਗੀਆਂ: ਪੰਚਾਇਤ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਮਾਮਲਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਜਦੋਂ 1954 ਐਕਟ ਜਾਂ 1961 ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਸ਼ਾਮਲਾਤ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ

ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ, ਉਹ ਸਮਾਂ 9 ਜਨਵਰੀ 1954 ਹੈ, ਸ਼ਮੀਲਟ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 2 ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। (h) ਅਤੇ 1961 ਐਕਟ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਨਹੀਂ।

ਹੁਣ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵੱਲ ਮੁੜਦੇ ਹਾਂ, ਇਹ ਜ਼ਾਹਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਇਸ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਮਾਮਲੇ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਕੇਸ ਨੂੰ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਰਿਮਾਂਡ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਵਿਵਾਦ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜੀ ਜ਼ਮੀਨ 9 ਜਨਵਰੀ, 1954 ਨੂੰ ਧਾਰਾ 2 (ਜੀ) ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸ਼ਾਮਲਾਤ ਦੇਹ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਜੇ ਵੀ ਜ਼ਮੀਨ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 2(ਜੀ) ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲਾਤ ਜ਼ਮੀਨ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਡਿਕਰੀ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਣਗੇ। ਜੇ ਵੀ ਜ਼ਮੀਨ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਆਉਂਦੀ ਹੈ, ਉਸ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੋਵੇਗਾ।

ਸਿਰਫ ਇਕ ਹੋਰ ਦਲੀਲ ਜਿਸ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਦੇਣਾ ਬਾਕੀ ਹੈ, ਉਹ ਹੈ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਮਾਨਯੋਗ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਇਤਰਾਜ਼ ਕਿ ਪੰਚਾਇਤ ਕੋਲ ਨਿਯਤ ਜ਼ਮੀਨਾਂ, ਮੁਦਈਆਂ ਨੂੰ ਮੌਜੂਦਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹੁਣ ਤੱਕ ਇਸ ਇਤਰਾਜ਼ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ, ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਅਨੁਸਾਰ, ਹੁਣ ਇਸਨੂੰ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਉਠਾਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਇਸ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਾਂਗਾ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਨਿਆਂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਹ ਉਚਿਤ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਪੰਚਾਇਤ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਉਚਿਤ ਧਿਰ ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰੇ ਤਾਂ ਜੋ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਅਤੇ ਨਿਰਣਾਇਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਣ।

ਇਸ ਲਈ ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਇਕ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਬਾਕੀ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ 'ਤੇ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 (ਜੀ) ਵਿੱਚ ਉਸੇ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਨੁਸਾਰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜੀ ਜ਼ਮੀਨ ਸ਼ਾਮਲਾਤ ਦੇਹ ਹੈ। 1961 ਐਕਟ ਇਸ ਲਈ, ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਲਈ ਕੇਸ ਨੂੰ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ 23 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1962 ਨੂੰ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਹੋਰ ਮੌਕਾ ਦੇਵੇਗੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ

ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮਨ ਵਿੱਚ ਹਨ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਹੁਣ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਕਾਰਨ ਵਿੱਚ ਖਰਚੇ ਹੋਣਗੇ।

ਕੇ.ਐਸ.ਕੇ.

ਡਿਸਕਲੇਮਰ- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ।

ਮੁਨੀਸ਼ ਕੁਮਾਰ (ਅਨੁਵਾਦਕ)